

na starosti dvě stálá divadla. Nezabýval se tudíž nalézací soud otázkou důkazu omluvitelného omylu s hlediska podstaty smyslu stíhaného článku, jak byl nahoře uveden, a je proto třeba řešiti uvedenou otázku znovu podle nahoře uvedeného výkladu článku.

Nemohl tudíž zrušovací soud rozhodnouti ve věci samé, pročež byl napadený rozsudek zrušen.

Čís. 6372.

Za podmínek druhého odstavce § 17 zákona o ochraně cti může býti podána soukromá žaloba jen pro čin, který je již stíhán veřejnou žalobou podle jiného zákona než zákona o ochraně cti. Lze ji podati i před vynesením rozsudku o uvedené veřejné žalobě.

Pro čin, u něhož není uvedených podmínek, nutno podati soukromou žalobu ve lhůtě stanovené v prvním odstavci téhož paragrafu.

(Rozh. ze dne 10. října 1939, Zm I 329/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnii stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti výroku odsuzujícímu obžalovaného pro přestupek podle § 3, správně §§ 2, 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., spáchaný udáním u četnictva v S. a V., vyhověl jí však, pokud směřovala proti výroku odsuzujícímu obžalovaného pro týž přestupek spáchaný vypravováním po hospodách, zrušil napadený rozsudek v této části ve výroku o vině a v důsledku toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisících a odkázal věc nyní příslušnému okresnímu soudu v S., aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje při tom k pravoplatnému odsuzujícímu výroku pro přestupek podle §§ 2, 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. spáchaný udáním u četnictva v S. a V. a dbaje při tom nákladů zrušovacího řízení.

D ů v o d y:

Při posuzování důvodnosti zmatečnii stížnosti obžalovaného, která, uplatňujíc důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9, písm. b), c) tr. ř., napadá odsuzující výrok v celém rozsahu, nutno předem zjistiti, pro které činy byla soukromým žalobcem A. podána soukromá žaloba nebo žádost za trestní stíhání a pro které z těchto činů byl obžalovaný napadeným rozsudkem odsouzen. Předmětem trestního stíhání a veřejné obžaloby pro zločin podle § 209 tr. z., která byla výsledkem zavedeného trestního řízení, byl čin obžalovaného uvedený v trestním oznámení četnické stanice ve V., že totiž dne 11. ledna nebo brzy po 11. lednu 1939 udal na četnické stanici v S. a V., že byl dne 9. října 1938 přepaden lesním hajným A. z N., který mu násilně odebral peněženku s částkou 43 K. A. byl dne 21. února 1939 vyslechnut jako svědek a při tom dal zmocnění ke stíhání obžalovaného veřejnou žalobou pro přestupek podle §§ 2 nebo 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. (k němuž však nedošlo), spá-

chaný obsahem tohoto udání. Při hlavním přeličení opakoval A., slyšený jako svědek, svou zmíněnou výpověď a ještě ji doplnil; uvedl dále nově, že obžalovaný také vypravuje po hospodách, že mu (svědek) tehdy při »šacování« vzal nějaké peníze, prohlásil, že se těmito jeho výroky cítí uražen na cti a navrhl, aby byl obžalovaný potrestán pro přestupek utržení na cti. Dále pak uvedl, že tímto návrhem doplňuje, vlastně opravuje svůj návrh, učiněný dne 21. února 1939 u okresního soudu v S. U okresního soudu v S. udal, byv vyslýchán jako svědek o obvinění ze zločinu loupeže, které proti němu vznesl obžalovaný u četnictva v S. a V. a pro které se vedlo proti obžalovanému na návrh veřejného žalobce trestní řízení pro zločin podle § 209 tr. z., že udání obžalovaného není pravdivé, že obžalovaného neprohledával, že ho nedržel, ani na něm neklečel, když ho dostihl, ani mu nevezal peněženku. V souvislosti s tím dal A. zmocnění ke stíhání obžalovaného podle § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. pro přestupek podle §§ 2 nebo 3 uved. zákona pro případ, že by v jednání obžalovaného nebyla shledána skutková podstata zločinu křivého obvinění podle § 209 tr. z.

Udal-li tedy A. při hlavním přeličení, že návrhem na potrestání obžalovaného pro výroky, které o něm obžalovaný pronášel po hospodách, doplňuje, vlastně opravuje své prohlášení, učiněné u okresního soudu v S., je zřejmo, že tím podal návrh na stíhání obžalovaného jak pro výroky, které o něm obžalovaný pronášel po hospodách, tak i pro výroky, které o něm učinil na četnické stanici v S. a V.

Stejně stanovisko zaujímá i nalézací soud, neboť v odsuzujícím výroku rozsudku uvádí dobu pronesení výroků obžalovaného stejně jako ve výroku zprošťující části rozsudku, týkající se udání u četnictva po 11. lednu 1939, a místo pronesení výroků »na různých místech soudního okresu s.-kého«, což kryje jak udání u četnictva v S. a V., tak i řeči po hospodách, a v důvodech odsuzující části rozsudku výslovně zjišťuje výroky obžalovaného, jak byly podepřeny obsahem trestního oznámení četnické stanice ve V., které se — jak bylo již uvedeno — týká právě udání obžalovaného na četnické stanici v S. a V. Nalézací soud odsoudil proto obžalovaného nepochybně jak pro toto udání na četnictvu, tak pro jeho řeči po hospodách.

Zmateční stížnost napadá tento odsuzující výrok v celém rozsahu. Především namítá jako zmatek podle § 281, čís. 9, písm. c) tr. ř., že tu není obžaloba podle zákona potřebná, ježto přísežného lesního hajného A. není možno považovati za osobu označenou v § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. a ježto A. nedal ve lhůtě dvou měsíců zmocnění k žalobě (veřejné). Zmateční stížnost však přehlíží, že obžalovaný nebyl odsouzen na základě obžaloby veřejné. Předmětem trestního řízení proti obžalovanému byly dva různé trestné činy a dvě obžaloby, jednak veřejná, jednak soukromá. Státní zastupitelství podalo na obžalovaného obžalobu pro zločin křivého obvinění podle § 209 tr. z., kterého se prý dopustil tím, že v době po 11. lednu 1939 v S. a zejména ve V. udal u četnictva přísežného lesního hajného A. pro zločin loupeže, naň vymyšlený, na základě toho, že se obžalovaný dostavil na obě

zmíněné četnické stanice a tam udal, že jej přísežný lesní hajný A. přepadl dne 9. října 1938 v lese a odcizil mu peněženku. A. sice prohlásil při svém výslechu v přípravném řízení dne 21. února 1939, že dává zmocnění ke stíhání obžalovaného pro přestupek podle §§ 2 nebo 3 zák. o ochr. cti pro případ, že by v jednání obžalovaného nebyla shledána skutková podstata zločinu krivého obvinění, ale veřejný žalobce navrhl při hlavním přeličení jen odsouzení obžalovaného podle obžaloby, t. j. jen pro zločin podle § 209 tr. z. a neučinil ani eventuální návrh na odsouzení pro přestupek podle § 3 zák. o ochr. cti. Nalézací soud pak zprostil obžalovaného obžaloby podané pro zločin podle § 209 tr. z., ježto nedospěl k přesvědčení, že šlo o obvinění ze zločinu, a neměl ani důvodu zabývat se otázkou, zda je ve skutkovém stavu, předneseném veřejnou obžalobou, splněna skutková podstata přestupku podle § 3 zák. o ochr. cti, stíhaného veřejnou obžalobou na zmocnění uraženého, ježto veřejný žalobce, jak již uvedeno, neučinil v tomto směru eventuální návrh na stíhání tohoto činu veřejnou obžalobou. Zprošťující rozsudek nabyt v této části právní moci.

Výtkou zmatku podle § 281, čís. 9, písm. b) tr. ř. je další námitka zmateční stížnosti, že je A-ovo právo k soukromé žalobě promlčeno a že se soud nezabýval otázkou, kdy se A. dověděl o obvinění, t. j. o výrocích obžalovaného, dotýkajících se jeho cti.

Pokud jde o udání obžalovaného na četnictvu, není tato námitka odůvodněna. Ze spisů je patrné, že obžalovaný učinil toto udání ihned po svém propuštění z trestu, které se stalo dne 11. ledna 1939. Trestní řízení pro tento čin obžalovaného, stíhaný obžalobou veřejnou jako zločin podle § 209 tr. z., bylo zavedeno na základě již zmíněného trestního oznámení četnické stanice ve V., které došlo soudu dne 26. ledna 1939, tedy ve lhůtě § 17, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. Podle ustanovení druhého odstavce tohoto zákonného předpisu mohl A. za tohoto předpokladu podati po skončení tohoto řízení pro zločin podle § 209 tr. z. zprošťujícím rozsudkem soukromou žalobu pro týž čin, to jest pro udání učiněná obžalovaným u četnictva v S. a V., ve lhůtě tam stanovené, tím spíše tedy i před vynesemím onoho rozsudku při hlavním přeličení (rozhodnutí čís. 5607 Sb. n. s.). A-ův návrh na potrestání obžalovaného pro přestupek utržení na cti, učiněný při hlavním přeličení před vynesemím rozsudku, se proto stal včas, dokud ještě nebylo jeho žalobní právo promlčeno. V tomto směru byla proto zmateční stížnost zamítnuta jako neodůvodněná.

Pokud jde o řeči obžalovaného po hospodách, jest uvedená námitka zmateční stížnosti odůvodněna. Nalézací soud nezjistil, kdy obžalovaný pronesl tyto řeči (ve výroku rozsudku uvádí pouze, že se tak stalo po 11. lednu 1939) a kdy se o nich dověděl A. jako osoba oprávněná k soukromé žalobě, a nezjistil tudíž, zda byla zachována lhůta stanovená v § 17, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. k podání soukromé žaloby, jejíž nedodržení vylučuje stíhání činu soukromou žalobou, ač není podle výsledků průvodního řízení vyloučeno, že od spáchání činu do podání návrhu na potrestání, které se stalo až dne 9. května 1939, tato lhůta

uplynula. Jestliže nalézací soud přes to uznal obžalovaného na tento návrh vinným přestupkem utrhání na cti, zatížil rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 9, písm. b) tr. ř., zmateční stížností právem vytýkaným. O případ § 17, odst. 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. tu nejde, protože řeči obžalovaného po hospodách nebyly předmětem trestního oznámení četnické stanice ve V., které se stejně jako trestní řízení o něm zavedené týkalo jiného činu. Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto v tomto bodě vyhověno, odsuzující výrok byl zrušen a věc byla vrácena nyní příslušnému okresnímu soudu, aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k pravoplatnému odsuzujícímu výroku a dbaje nákladů řízení zrušovacího.

Čís. 6373.

K otázce příčinné souvislosti mezi jednáním (opominutím) a výsledkem.

Střelmistr, který proti bezpečnostnímu předpisu připustil, aby dělník pracoval se sbíjecím kladivem v blízkosti selhavší nálože, a který tím přivodil situaci, ohrožující statky v § 335 tr. z. uvedené, odpovídá za nastalý výsledek svého jednání (opominutí), neodvrátil-li hrozící nebezpečí přiměřenými opatřeními, která mohl učiniti.

Nestačí, že dělníku zakázal nebezpečný způsob práce, nepostaral-li se všemi prostředky, které měl po ruce, aby jeho zákazu též dbal.

Dělníkova neposlušnost neruší příčinnou řadu.

(Rozh. ze dne 10. října 1939, Zm I 349/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti veřejného žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. z. zproštěn obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 336, písm. g), 337 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že dne 6. května 1935 v K., připustiv jako střelmistr dolu V. práci se sbíjecím kladivem v blízkosti nálože selhavší střelné rány, vykonal vzhledem k věcem uvedeným v § 85, písm. c) tr. z. jednání a dopustil se opominutí, o němž podle jeho přirozených následků, každému snadno seznatelných, podle svého povolání a podle předpisů zvláště vyhlášených, mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebezpečnosti života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí, z čehož povstalo těžké poškození na těle Michaela B., čímž spáchal přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnosti uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 9, písm. a) tr. ř. je přisvědčiti již z důvodu zmatku posléze uvedeného.